

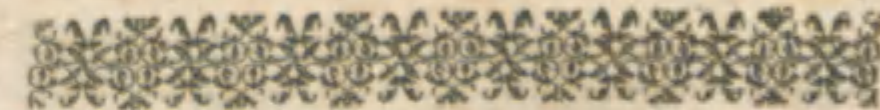
Samuel J. P. /
to the
of the
of the

[Faint handwritten notes at the bottom of the page]

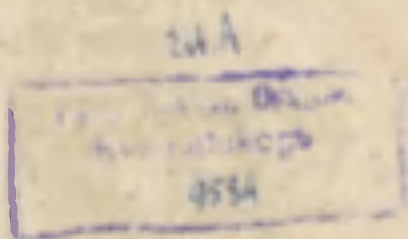
2. 1

1

Tryckt aff Ignatio Heurer/ och fins
hos honom til köps.

Wi effterstreffne Sweriges Rik-
tes Råd och Ständer/ Grefwer/ Friher-
rer/ Biskopar/ Adel/ Presterskap/ Krüggwesh/ Bergetz-
skap och menighe Almoghe/ som uppå thetne beramma-
de och nu igenom Gudj nådige tilhielp/ hädene oc öfwerständne Rikst-
dagh här i Norrköping/ hafwe warit försambladhe/ hädhe fullmächte
aff alle Landtyndar/ Säsom och eliest på wåre eghe wåghne/ Gode
wittetligt/ Effter såsom allom thes förrihan noghsampt ochan twis-
wel kunnigt är/ at uppå thet år 1544. så bleff wthi Wæsterås aff me-
nighe Sweriges Riktes Ständer samtöckt/ berwilliet och besluttet/ at
Sweriges Rike som tilförende hadhe warit ett Walrike/ skulle eff-
ter then daghen wara ett Arff. Konungarike och blifwa hees Saligh
hoos Gudhi och högh. Iub i äminnelse Konung Gustaffs manlighe
Liffjarfwinger och theas Wans afföde Arfwinge til Arfwinge me-
dhan en aff then Konungalighe Familie på Swerdisiden igen wore/
Ty Sweriges Riktes Ständer hadhe noghsampt förnummit/ och
hwadh skadha/ inbördes oenigheet/ Blodwethgiuelse och allehande
fördärff/ Riket war kommet wthi/ vnder Wälkonungers Regemen-
te/ när then råtte Linien/ Byrdan eller Successionen icke ochat
bleff/ ochan then enne hafwer melat hafwe och indraghe i Riket then
Konungen/ och then andre en annan/ thet igenom emellan Rikstens
Inboggiare inbördes twedracht och oenigheet är upkommen/ och heele
Rikstens fördärff folgte. Bredhe widh thetta hafwe och Rikstens
Ständer ihugblommet och betänckt then store wälgerning som högh-
benelte Konung Gustaff them och heele Riket berijst hade/ i thet
K. M. ti hade hafst både Gode/ Blodh/ Liff och Lefwone osparde för
them och thetta heele Konungariket skuld/ och friat och förlossat
them alle ifrån then omilde och gamble Konung Christierns öfwer-
wald/ Tyranni/ Mord/ Rööf/ Brand och annat yncelighe
och

och förfrådeligie öfvermåld/ ther vnder the rehan någhen Mennis
flors hielp/ vndertrycket och förlåene more/ och sedhan kommer Kistet
til sine förre krafter/ förmågenheet och herligheet igen. Och förben-
skade så hafue Kistens Ständer/ på thet the måtte bewissa theas
författad handtecknede höghbete Konung Gustaff och hans efterkomman-
de/ frivilligheten och eenhälligheten beslutit/ at efter höghbete Konunga
Gustaffs dödhelike fröfalle/ så skulle H. K. M. s. äldste Son tagga
widh Regeringen/ och efter honom hans Konunglige och Fursteliche
ächte Manlõns Arfwinger/ then ene effter then andre. Ther ock så
more/ at then äldste Sonen rehan Manlõns arfwinger affgange/ så
skulle Kistet och Regementet falla til then Andre/ och han och hans
Manlõns Arfwinger blifue ther widh så länge en igen more/ och så
sedhan then Tredie och fiere. Efter som skelfro Arfförningen i Boock
skafren ochrisset. Effter samme Arfförning så är framledne Ko-
nung EN J. H. Konnen efter sin Herr Fader/ såsom then äldste och
primogenitus til Regementet och effter honom Konung Johan och
hans Son Konung Sigismundus nu regerar i Konung i Pålant.
Men som Kistens Ständer hafue Konung Gustaffs Dorn och
effterkommande medh Konungligh höghheet/ sampt Land och Riket
föreratt. Så hafue och H. K. M. thet bredde widh lant förfalte en
Testaments ordning/ huteledes H. K. M. s. vilke är at hans Dorn
och effterkommande både enoe sig inderdes och sedan theas Undersäter
förhålla sig på thet Testamnet och Kistens Ständer the Arfför-
ningen så som the fundament thet på Arfförningen grundat är/
referere. giffandes thet medh nödhjälpe iulmaa/ at medh mindre
höghbete Konunga Gustaffs Dorn och effterkommande så så för-
hålle som H. K. M. s. vterste vilke hafue varit och effter Testa-
mentet så regulere. Så kunne the och lant hafue så vppå Arfför-
ningen til at herre/ eller then Kist til Kistet more/ som den medh
så hafue. Och alle Testamnet thet vppå förnämigheten thet at H.
K. M. s. Dorn och effterkommande. Riket för allting Gud äre och
hans salig ande ord alle och för sin the rehan någhen Superstition
eller Menighets påfund/ effter som H. K. M. thet hafue påfund
al

13.
til at vprätte/ och komme i linsset/ och sedhan at the slag inbördes älste
och ähre stole/ och theas Undersäter widh lagh och Rätt sampt alle
målsångne Privilegier hålle och bestyde. Effter förberörde Arfföre-
ning/ så bleff Konung Erich effter sin Herr Faders Saligh Konung
Gustaffs dödh såsom then närmeste och primogenitus. Regementet
och Kistet öfverantwardat i Men effter han icke så regeradhe som
hans salige Herr Faders Testamentet innehelt/ ther vppå Arfförnin-
gen grundadhe slag. Så kunne och hans Regementet icke länge blifua
bestående/ rehan Kistens Ständer nödgades för laghlig och skälige
Orsaker skuld/ som vith then Skrifte som thet om aff Trycket rehdan-
gen är/ warde förmalte/ at skilue honom och hans Arfwingar widh
thetta Kistet och Regementet/ och sedhan vith stadhen igen anamma
Konung Johan Christeligh och höghbetslig i äminnelle/ såsom then
närmeste effter Arfförningen/ för theas rätte Herre och Konung.
Och ändoch H. K. M. så länge H. K. M. s. Liffstids warade/ Chri-
stelig och mål regerade. Hadde och rehan twiswel moelt meere kun-
net Kistet til gaag och the rebrätte hwar en heop ende Rådhaifwa-
re icke hade varit/ som samtycke at H. K. M. måtte införa then sta-
delighe förändring vith Religionen/ såsom måstedels förhänder ha-
des så länge H. K. M. s. Liffstids warade/ igenom hwilken såsom
och annat meera som the ende Rådhaifware H. K. M. inblaste/ slag
förorsakades at then Broderlige tilförsicht som medh rätta hadde bord
at wara emellan H. K. M. te och H. K. M. s. Broder/ then Stoors
måcheige höghborne Furste och Herre Hertig Carl/ etc. bleff förhin-
drat och steor Denigheet här vith Kistet slag dagheligen förorsakade.
Men så leffde H. K. M. thet medh ett ende Testamentet effter slag at
H. K. M. enoe sin Far Faders Testamentet/ så och sin egen giffne
Revers/ thet vith H. K. M. förplichtet slag widh Gudh och sin Siäls
Saligheet/ både för slag och sine effterkommande/ at H. K. M. vil
samma sin Far Faders Testamentens ordning obräglighen hålla/ hafue
lätet vpfode sin Son Konung Sigismundum i Pålant vith then
vilfarande Namnte Religion/ såsom och igenom förb. te sine otrogne
Rådhaifwares rådh/ försticket honom rehdaff Kistet/ och lätet honom

medhertaghe thet Pälenske Riket/ thet i thaff alt thet kuller och olycke
som wij en wärd lare Jäderne-land hafu e/ hafwer sitt rätte ursprung.
I ändoch förhete Konunga Ståmundero i Upsala på thet år etc.
1594. och sin Konunglige Eröning gjorde sin Eedh och skrifftelighe
försäkring/ at han wille hålla alla Sveriges Rikets Inbyggare/ bå-
de höge och låge/ Andelige och werldlige/ nädh thetas Religions Fri-
heet/ så at the then aldeles frjett och ebehindrat niute skulle/ effter som
then Augsburgske Confession förnåler hwilke Kysen Carl then V.
på Riksdagen i Aupburg öfwerantwardat bleff/ effter som selfre Ca-
den och försäkringen wistare i Boockslafwen/ både här om och annat
merre och wissier. Men allthenstund han war rehi then Papistiske lä-
ran upfödd/ och hade aff sin fader Päwen indruet at man icke war
pligtiat til at hålla Rättare hwarh man them i saken fall lofwadhe
och tillade: Iherföre helle han samma sin Eedh och försäkring icke laru
ge/ thet then Eröningen wardt öfwerständt/ förordnadhe han
til Stådhållare uppå Rikens förnåmste Hufwudh Elert Stoch-
holm Orefwe Erich som war en oppenbar P. S. Sålom och til-
fladde och effterlet en hoop Papistiske Präster/ at hålle oppenbarlige
Conventer och Religionis exercitia, både rehi Stockholm Drot-
ningholm och Wadstena/ hwilke thetas förgriffe och Ceter ibland om-
derfaterne rehsu skulle. Och drog the medh sin lees aff Riket och
lert icke then ringaste Boockslaff effter sig/ huru som Regementet rehi
hans främwaru skulle komma förståndit. Hwarföre nådgades wår nå-
dige Furst och Herre och Rikens Råd at vthskrifwe en Hert-
dagh til Söderköping/ och thet berättell och samlat sig medh
Rikens Ständer huru sölom Regementet rehi Konung Sigismund
de främwaru skulle blifwa förståndit. Men effter han sig at hans up-
pät varom samma Herredagh blev honom mocht förhindrat: Iher-
före så lade han sig medh all makt thet emoot up/ vthskref at thet
och merre annat blev hindrat/ at thet som war hans Eedh och
försäkring/ och lade thet honom och hans effterkommande til
gån och gäde/ om han thet elend hadde wist at thet samma för-
ståndt. Men effter rehi thet Beslut som thet giorde/ stodh at alle Pa-

14
samtwinder och rum/ som här i Riket wore/ skulle affstallas/ och the-
tas Präster och Lärare innam Sex weker/ aff Riket förwiffas. Iher-
före så hafwer samma Beslut intet kunnet behaghe honom/ ehuru och
the medh war intet annat än hans och Rikens gagn och bästa sölt/
och icke ett ord fanns thet rehi som kunde wara til at straffe/ rehan alle
the som thet til hade samtyckt/ och wille thet widh blifwa/ måtte heere o-
erogne och oproriske/ och the andre som slag thet emoot upladhe/ eller och
fölle thet ifrån allene kallades råttredighe Underfater/ På thet han så
ledhes måtte söndre Rikens Ständer ifrån hwar andre/ och uphisse
then eene Landjandan emoot then andre/ och thet igenom komme them
aff wäghen som han förmeente sig rehi samma Religion hafwe något
moetstånd aff/ och hafwer hans upfätt icke aldeles slagit honom seel:
I i Finland thet kom han så mykt tilwäge/ at then Förrådaren Claes
Glemming/ ladhe sig sampt medh the Finste up emoot heele Riket/ och
föndrade sig ifrån the andre Rikens Ständer/ som oppå thenne syde
wore/ thet igenom många Tusende ofstodlige Menniskier aff then me-
nige Man rehi Finland och Österbornen/ komme om Halsen/ och wår
nädigste öfwerheet n. skades twenne Kysor begifwa sig rehsuwer til
Finland på si or bekostnad/ fört än sådant upreer och twedracht kunde
blifwa stillat. Thet samme hade han och förhender oppå thenna sydha/
medh the Stådhållare som han oppå alle Slott/ och i alle Landjandar
förordnadhe/ hwilke hadde then besalning/ at the skulle then Papistiske
hopen och thetas Conventer bestodde. Och hade han äwen thet sam-
me Spel kommet här tilwäge som i Finland stode/ hwar thet icke ha-
de medh tidsigt råd/ och wår allernädigste Furstes och Herres Ristighe
omwårdnat blefwer förekommet. I samme Stådhållare hadde then
besalning aff Konungen i Pålant/ at hwar them icke blefwe effterlätt
så före thetas Regemente som han wille/ och hade them besalat oansedt
at thet war aldeles orätt och emoot hans Eedh/ så skulle the laggie sig
medh wåld up emoot wår nädigste Herre och Rikens Ständer/ och
therethinnan skulle Rikisoldat wara them biständighe. Men när
han sig at these Practiser och Stämplingar intet kunde på thet sät-
tet hafwe någon framgång/ så hafwer han slaget oppå en annan bogh/
på

på thet han sw mätte kunne göra Suderhöpings Beslut om intet. Och
hafwer han thet til icke kunnat finne ett bättre medhel. än at effect han
förnam at måstedeelen rebaff Rikssens Nåd the trochtade thet effect/
huruledes the kunne komma thetta Konungariket åter igen til ett Wals
Konungariket/ och runder thet Frihet och liffmåttighet såsom i På-
land än i theenne här dagh brukas och hafwer förbändet. Thersför gaff
han thet tilstånd at the skulle oplåga sig emot thet Stormächtige
Högborne Furste och Herre/ Hertigh Carl/ etc. hwilken han tilför enne
fullmacht och befalning gifwit hadde/ at han thetta Rike och Reg-
mente upå sig tagha skulle/ och hans främwaru medh Rikssens Nåd
Nåd at styrja och regera/ och sende them förthenstuld effect såsom the
och hörligen thet effect trängade och långade/ en sonnerlig Reg-
tinga fullmacht/ hwat effect alle Ständer skulle hafwa sig til at råta
och regulera/ oanserde at medh menighe Rikssens Ständer aldrig
thet om någon sinn war handlat/ eller någon bewilning Redt/ myck
mindre til något Beslut kommet/ at sådant Regemente här och Rik-
ket wara skulle. Han gaff och thet bredde medh den befalning och
hwat thet Stormächtige Högborne Furste och Herre Hertigh Carl
som Regementet i handen hade. icke wille låte sig thet medh skändet/
at skulle the förbete Regement Nåd (såsom han thet Titulerade)
upmante Nötare och Knechte/ at så föghemålt Hertigh Carl och
allom thet emot som samme Regementet icke wille wara undergifwet/
oanserde som förbemalet är at medh Rikssens Ständer aldrig någon
handel eller Transaction någon sinn war alord eller förtagen/ hwilket
och är så wäl som alle annat handlat emot Rikssens Ständer och Konung
Wladislaw Christlich Augustinussens Testament/ sampt thet förbe-
ning som H. R. M. och sin liff och giorde emellan Konung Erik
och Konung Johan. Men när nu thetta alintet kunne hielpa honom
och hans förbafwande/ hafwer han så begifwet sig thet in i Riket
medh en fremmande Krigslied/ til at alldeles medh makt och
och thetta som som honom och hans erfförige och egut hafwar
rehsförande något meriländ hafwer gjordt/ och sig thet emot oplått/
och medh wald wela sätta sin Riksgen här in i Riket. Och ändock
han

15.
han bleff noghsampt förmanat / at han skulle stillet thet fremmande
Krigsfolck midh sig/ och låte alla Saker komma til ett laghligt för-
hör/ och straffa thet skuldige/ och thet ofskuldige som medh spått och
lagh lefwa wille/ friste och försware effect sin giorde Eedj lydelse/ Så
kunde thet dock alintet hielpa/ och han hardade alle framgeent fort/
in til thet/ at thet så på sidstonne kom til ett oppenbare slag/ thet måna-
gen rättskassens Karl mätte sätta liffwet til/ och lyckadhes thet så ho-
nom som han hadde rått til/ så hans Härd bleff nedherlagd/ och han så
gott som een fången man. Och churu wäl war nådigste Furste och
Herre sampt Rikssens Ständer som medh H. R. M. more/ wäl hadde
hafft lufde Orsaal och tilfälle så strax til at uplåte sig ifrån Konun-
gen i Påland/ Regemente/ och medh listla mätte wederadra thet ofswers
wäld och orätt som han hade achtat them at tilfogt: Doch listwäl för-
låte thet honom alle hwad han hade giordt them emot/ och annammade
honom för thetas Herre och Konung iagen/ och oprättade medh honom
ett nytt fördrag/ och hwilket sattes thet wiste/ at hwem som först sama-
ma fördrag ofswert/ thet/ honom skulle Rikssens Inbyggare ingen
hörksamhet eller lydno bewisse. Men han hölt thet såsom alle annat
som han hafwer lofwat/ och förr än man wiste ett ord thet aff/ begaff
haff sig medh Rikssens Slep och Skott sin loos årh Påland igen/ be-
sätte Calmarne Befästning medh een hopp fremmande Krigsfolck/
vunderstodh sig och at wile förraste Elfsborg/ och göra i Westergöde-
land infall medh Mord och Brand/ upwäckte Finnarne på nytt igen
til Upoor thet igenom och många fore ille/ och uprende på sidstonne
i Lifland thetta Blodhbedrige Krig/ som wit ännu hafwe händer es-
mellan. Och ändock wit på äschtilighe tidder förmanat honom/ at
han medh sådanne fiendeligh handel skulle affstå/ och thet hans lögen-
het så more/ at han stelf icke kunne komme hit in/ at han så wille sen-
de sin Son hit/ effect Riket och Konung icke wara lunde/ så wille
wit annamma honom för war Herre och Konung/ när han komme til
sine årh/ och kunde Riket försäkre och Rikssens Regering förstå. Men
så hafwer thet platt intet hulpt/ och han thet som Brestwen hafwa fram-
förde/ är kastade i Torn och häckelse/ och han hafwer så sedan som förr
B
alt

ale in til theenne närwarandes skund på thet fiendeligeste satt of til på
alla sljebor/ och annu gör/ och welat Pondat of alle omliggjande Po-
tentater/ thet han thet eliest hadde kunnat komma tilwäghe/ vppå bal-
sen/ och kortgiffwit Rixkens råttigheet/ och medh många åhrer drighe
Dress och Mandater som han hite in vthi Rixket sendt hafwer/ welat
vpræckia Rixkens Inbyggjare til vproor och obehänd/ effter som thet
och annat meere vthförligere är vthi then Renunciation som wij haf-
welatet författa/ tillänna giffwit/ vthi hvilken är fullkommeligen in-
förde hwadhlj Rättighe och laghlike Orsaker som wij hafwe hafte at ställe
of ifrån Konungen i Pöland. Så althenslund of icke mögelig är
vnder ett sådant omildt och ochristeligit Regemente at lefwe/ thet off
wij gdeligen kunne see intet annat wara til at förwänta än både war
tinnelike och ewige fördärf. Thersfore si hafwe wit aldelco sagde of i-
från honom och hans Barn och effterkommandes Regemente/ och vpr-
sagde honom war Gedh/ Huldskap/ Trostap och Trantap/ thet medh
wij hafwe warit honom förbundne althenslund han hafwer som nu be-
målt är/ ställe sig för ifrån of. Och ändock/ som icke bekunde inen
ware närmare effter Arfförrenningen til thetta Rixkes Gremio och Re-
gemente effter Konung Sigismundo och hans Barn/ än then Höf-
berne Furste och Herre H. Johan/ Sveriges Rixkes Arfförste/ Doch
lefteffter H. J. N. skiff in Nätt hafwer frimödelighen vthi war
närwarande medersat/ effter then Orations lydelse som H. J. N. hade
vthi näst the förmåst Ständers närwarande then 6. Mart. til J. N.
Herrigh Carl/ och sig föflarat at han maallunde wil anseingen nu
eller i framtiden leqate sig vpræck thet som vthi Lmföring hafwer
warit beslutat/ och wi här nu der på now hafwer approberat och
lat/ vthan vpræckit warit nästigste Furste och Herre Herrigh Carl/ och
H. J. N. Wanlige ächte Liffhanswinger samma Rättigheet och
beslutet thet H. J. N. Rixkens Regering vppå sig tage wille. Thers-
fore si som och för andre laghlike och Rättighe Orsaker/ ställe off hwille en
part vthi Lmföring affdelt är vpræckat/ Så hafwe wij icke har-
nit H. J. N. Rixkens Regering vpræck och vppå trängit/ thet si
thersfore si wille meere at wi wil hafwer kunnat besluta/ at

16.
teke hafwer kunnat vthi theenne sine vngä åhr sådanne last och börde som
Rixkens Regering vthi theenne beswärlige tijdh medh sig hafwer vthi-
stå och draghe/ vthan så framp warer Fiender skal stee tilbörighe meet-
stånd/ och Rixket komme til Roo igen/ så hafwer behöffes thet til näst
Gudz nådige hielp och bistånd en mågen och förståndig öfwerheet/ som
kunne wetta Fiendernes illistige Practiker at förebyggja och emot stå/
och Rixkens stel och beister bete och bättre. Thersfore medan then Stor-
mägtighe Höghorne Furste och Herre/ Herr Earl/ Sveriges Rixkes
vthforade Konung och Arffurste/ Hertig til Sundermanneland/ Ne-
riche och Wermeland/ etc. war allernådige Furste och Herre/ är en
aff warer naturlige Arffurster/ hvilken wi tilförende för war rätt och
ordentlige aff Gudhi förseede och förordnad öfwerheet bekendt och
antaghet hafwe/ hafwer warit näst Gudh alzmächtig then eendeste som
of vthi theenne sminde och farlige tyd hafwer igenom sin Furstelige om-
wårdnat/ sijt och arbete/ strijat ifrån warer Fienders wäld/ och hållt of
widh Gudh klare och saliggörande rerne ord/ så och Sveriges bestriff-
ne Lagh och alle wälsörne Privilegier, så at ehuru wäl warer Fiender
hafwe medh all illistige/ wäld och mache vppå thet håffrigeste tractet
of och thetta warer Fädernesland/ effter/ så hafwe the änta (Gudh thes
loff) intet kunnat vthräta/ vthan Sveriges Rixkes Gremier are änt
nu in til theenne Dag oförminskat behäldne wordne/ för hvilket wi
näst Gudh ingen annan hafwe/ vthan H. J. N. til at betacke/ som för
alles war wälsörd stit Liff och Blodh hafwer ospardt hafte/ och of så
höghe och dräpelighe wälgermngar bewist/ som tilförenne näplighen
stede och medersat är.

Thersfore på thet at Gudh först och frenist för sådane nåder må stee
loff och pris/ och höghete warer nådige Herre och vthwalde Arff. Ko-
nung Herrigh Earl/ etc. tack sambet aff of befinne/ Så hafwe wi sam-
fält och synnerligen nu som tilförende vthforat/ annammat och taghe
höghete Herrigh Earl/ etc. för war fullkommelige rätt Regrande Ko-
nung och öfwerheet/ hvilken wi och wile och stolle så sant of Gudh hielp
pe til Liff och Siäl bewisse all huldskap/ trostap och manskap/ effter så
som trogne Underlåter vppå Gudh Gudh och alle werldylike Stadh.

gerna och thetta Konungarijkes gamla och löflige sedwanes wägnē/ ä-
gner och hör och utan återwendo/ hålla/ göra och fullkomma/ och hand-
la alt thet wi som trogne Undersätter emoot wår Christelige Konung
och öfwerhöret skuldige och plichtige äre/ Liff/ lefwerne Guds/ ägher/
och alt thet wi äghe wile wi hafwa espart/ för H. S. N. och wår fä-
dernes Auker Skuld: Vår nöden och när H. S. N. thet uppå forbrat/
tröliggen beswäre och medh honom nitte/ vndgälle lefwere och döde. Och
effter H. S. N. (Guds thes loff) medh Liffzartsskerkaster/ och och mo-
max Nisse til tröst och hugswalelse försedd är. Så alshenfund så wål
the höge Potentaters/ såsom och alle Wschifters lefwerne och wålfund
hår och Guds Hand och wåld. Thersfört hwar H. S. N. vchaff thet
wården til eben ewige saligheten kallat bleswe och afginge hwilket thet
Allmähtrige Guds länge friste och bewara wille/ så lofwe/ förplichte/
swäre och helle wi här medh/ på thet alderzaffrigaste fullkommeligen
och eigentlialighen samfält och synnerligen lifte som förberdd är. H.
S. N. älsste Son/ Högberne Furste Hertig Gustaff Adolff/ för alles
wåres nästkommande Konung/ hwilken nästfört högste Hertig
Carlo. ix. salige affging och Regimentet och thet Konunglige be-
här mårade och wår Konung wåra och blifwa Kal: Sålom wi och
fört och wår effterkommande bewillge och mårade/ och honom för
wår Herre och Konung annamme warandee honom och lusa mårer/
hulle trogne och råttredige och Liff och lefwerne hoo honom uppsättie/
och och alla mårer behjelpeliga/ trösteliga och beständige wåra och alt
the adra och lära som trogne och råttredige Undersätter på thet/ och
och Liffers wågnē/ ägner och döde. Och the yngre H. S. N. Son/
the Högberne Furste och Herre/ Hertig Carl Philip/ Kal behålla H.
S. N. Furstendöme/ Sudermannland/ Närke och Wermland/
Wadde och Wallahärde samt annat moera/ som Testamenter och
wåser medh alle Andeliga och werstlige Jurisdiction och råttredige/
aldeles såsom H. S. N. thet innehade fört an H. S. N. til thet Nisse
kne Arterna som. Men thet Högberne Furste Hertig Johan Kal
behålla thet Furstendöme som salig Hertig Wagnē och Nisse
hwilket wi på thet Nisse medh flere Lågn och Rättredige för-
me

we förbättrat/ effter som thet Donation H. S. N. thet uppå gifwen
är vchroffet. Hwar och åter igen slah ett sådant begäfre/ at högre wår
vchwalde Konung Hertig Gustaff Adolff/ igenom Guds wille nägre
Konunglige och Furstelige ächte Wanslons arfwinger hade eller och
effter slah late/ så Kal hans äldste Son til Regimentet komē och sedan
såsom thet affölle ifrån Linien och til Linien/ thet eene effter thet an-
dre inträde och thet Konunglige Regimentet och thet förstå och rege-
re och thet samma hans Sönnar födde eller ofödde/ vchaff och och wår
efft Kommande för råtte Arff Konunger til Sveriges Crono höllade
och sworne Konunger wåra och blifwa Krole. Hwar och Hertig Gustaff
Adolff/ c. som nu wår nästkommande höllade och vchwalde Konung
är genom Guds wille/ förstan Wanslons Konunglige och Furstelige
arfwingar dödeligen affginge så Kal thet nästfölgende wår nädigste
Herres och Konungs Son Högberne Furste Hertig Carl Philip som
effter Linien thet andre födde eller Secundogenitus är/ aldeles och
sådanne mårer och forma/ som medh Hertig Gustaff vchroffet är/ och
the Konunglige R. Niente (för en höllat/ sworen och vchwalde/ och
stadfäst Konung til Sveriges Crono och Nisse) inträdde. Så wile
och Krole wi och sådanne mårer som förberdd är/ honom för wår Ko-
nung och Herre här medh aldeles frasteligen och eigentlialighen an-
namme/ hälle lofwe/ och swäre huldskap/ manskap och troestap/ alledh
stadigt/ fast och utan all medel eller gensäwelse at bewissa/ Theslites tro-
gne/ hulle hörige/ lydige/ behjelpeliga/ trösteliga och beständige wåra/ och
blifwa wile/ och wår Liff/ lefwerne och all wår wålfund hoo honom
upsättie/ och medh honom som trogne och råttredige Undersätter hoo
theas råtte Herre och Konung ägner och hör nitte/ lude och vndgälle.
Therslites hwar och effter Hertig Carl Philips dödelige affginge nä-
gre Konunglige och Furstelige Wanslons ächte Liffzartsskerkaster
effter wore/ så Kal hans äldste Son komē til Nissens Regimentet/ och
the effter så mårer som fört är sagde/ ifrån Linien til Linien/ thet eene
effter thet andre/ och såsom wi wår höllade Konung Hertig Gustaff/
förbete Artikler ord ifrån ord vchroffet är/ hället och fullkommet bles-
we och thet Konunglige Regiment hoo honom eller hans födde eller
oföd.

efödde Lijffvarfwingar blifwe och vthaff of och tväre efterkommande/
för rätte Arfwingar til Sweriges Crono och Riket hollade walde och
sworne warda. Sammalunda skal thet och hållas som nu om Hertigh
Gustaff Adolff och Hertigh Carl Philip bemålt är / hwat Gudh Al-
mæchtig tåfles gifwa war nådigeste vilorade Konung Hertig Carl / c.
ånnu någre Manföns lijffvarfwingar / en eller flere / så at the efter födy-
le rådeten stole näst efter Hertig Carl Philip til then Konunglige Re-
gering komma ifrån Linien och til Linien / then ene efter then andre.

Hwar och så hende / at Hertig Carl Philip som nu vthi Walet och
holningen then andre vthwalde och hollade Konung är förutan Man-
föns och lijffvarfwingar / dodeligen affgånge / och högh. war nådigeste
vthlorade Konung Hertig Carl / c. inge flere Manlige lijffvarfwin-
gar efter sig låte / så skal thet näst then Konunglige myndighet och Re-
gemente uppå then Höghborne Furste och Herte Hertig Johan tillfallen
blifwe / utdeles och vthliffa måtto ord ifrån ord som om the wene högh.
H. S. N. Sönnern Hertig Gustaff Adolff och Hertig Carl Philip
vthdröf utthvædt är / hwilke wij näst efter the Högh. för war Konung
och Herte här medh frætteligen och oigenfällighen wile annama / holl-
la lofwat och swärie / huldskap / trofast och manlig / alltyd stadigt / fast
och oerörlighen förutan ale medel eller respoche at hålle honom troget /
hulle råttredige behjelpelige / trostelige och beständige wara och blifwa /
loff / lefwarne och all wälfärd heos honom vthliffa / och medh honom
nuta / lindhä och vndgelle som troget och råttredige Vnderfætt emot
theras rätte Herte och Konung ägnat och bedt. Hwar och sådant fall
skad medh högh. Hertig Johan tilldrage / at han dodeligen affgånge / så
skal then näst hans äldste och Son / then Konunglige myndighet och
vthdröf annama / och i så måtto som the aff alle ifrån Linien och til Linien
liffa som medh Hertig Gustaff Adolff och Hertig Carl Philips best-
ning och Arskler ord ifrån ord förmålt är hålla blifwe. Och then som
nu som til then näst efter Linien blifwer wile wij annama och be-
nå för war och Rikets hollande och vthwalde Konung til Sweriges
Rike och Crono och hons posse / trofast och manlig / oigen-
fällighen at swärie och hålle / och medh honom vthliffa / lefwarne /
och

och all war wälfärd / och yttermera göra och handla ale thet som troget
och råttredige Vnderfætt bör och plichtige äre. Och efter wij aff Hi-
storierne nogsampt hafwe förnummit / hwadh Stada och ferdarff / emist
och oenigheet som plågar solie / när then rätte Linien eller Byrden icke
achtas eller efterfolgde blifwer / utan Riket och Regementet står vthi
öfwerbetennes tvedræktighe vthwälielse / och then ene wil hafwe then
och then andra en annan / Sålom och hwert emot hwadh samlie och en-
dræktigheet / som steer när man efter Gud / förspön solier then rätte
börd / och Blodi Linien. Thersöre hwar så hände och tilldraga kunne /
hwilket Gudh Almächtig nådeligen affwende / at then heele Konung-
lige och Furstelige Manföns affödo och slæcht affölle / och Dwindöns
arfwingar igen leffde aff högh. te Konunglige och Furstelige slæchte / så
wile wij ånnu ytterligare aff en godh frid wile / tidige råd och wälbe-
rækt medh hafwe lofwat och tillsagde / Sålom wij och här medh lofwat
tillsäwe och swärie / enhålleligen och endrækteligen / sampligen och son-
nerligen för ofi alle och hwar för sig / så ofi alle war efterkommande / på
thet frættigaste någhet / jdh steer kan och bör / at wij wile och stole an-
namme och bekenne the Furstinne och Konunge Dotter / om hon til
år / eller och Furste dotter som til åldst och oförst är / aff same Konunge
lige Dwindöns slæchte / för Sweriges Rikes Drottning / doch at wij
icke stole wällie H. S. N. någon Man emot H. S. N. egen godh wille
och samtycke / och besonnerligen aldrig någon aff thet Gold / Rike el-
ler Land / som ofi Swenske förhafwe eller förachte / och efter wårt för-
därff och vndergång trängt at och åstundat hafwe / en heller någon som
är aff någon wilfarande falsk och Affgudist Religion / och medh ofi vthi
Religionen icke är eens / efter såsom och henne här medh skal wara för-
budt medh sådane Nationer sig i Gifftermåls handel inlåte / så frætt
hon sin rådt icke wil hafwa fördrut / utan fast heller och besonnerligen
någon införd Swensk man / som Riket kan wara nyttig / och henne
behjelpelig / eller och någon aff the Furstelige hws vthi Tyskland som här
ifrån Swerige vthaff högh. Konung Gustaff / hafwe theas här
komst / och medh ofi vthi Religionen eens är / om eliest icke någon när
Skolspat samme Gifftermål förhindre kunne. Men the andre Ko-
mun

nunge och Furste dötter/ som så kunne förhanden wara/ medh en ähr-
liagh och tilbörliagh Brudekatt ofsläggat och försee/ sampt annan Furste-
liagh vrbredzel/ effect som saligh och böglöslig i äminnelse Konung Gus-
taffs Testamente/ och then Ordning här giord är vppå thenne Rikts-
dagh vrbrotter. Doch medh sådane förbetingan och vrbrotte förord/
at böghite Konunge och Furste dötter/ icke skole ingi eller göra något
Gifftermål medh någon Herre/ medh mindre än thet sker medh Rikts-
feno Ständers enhällige samtochte och frise wilie. Och skal här medh
ingalunde förstås Konungen i Påländ/ Soster eller hans Dötter/
om han nåre bekommer vthan wi mele of ifrån them såsom förbit är/
aldeles ofsläggat hafwa/ och them aldrig någon rätt til Riket bestå. Och
effect ale thet tuller och oröde/ frigh och örligh/ så och skilichghet som
wi nu hafwe/ hafwer sig måst thet vrbrotte förersakat/ at Konungen i
Påländ hafwer varit medh Riktsens Ständer vbi Religionen oen-
och twert emot sin Fadersaders Testamente fallit ifrån wår Christelige
Religion/ och wedertagit Påländs Affgudiske lära. Thersfore så hafwe
wi of samfart/ förbundet/ förknippat och föder/ at wi efter thenne
dag ingen til then Konunglige Regering wille tagga och annammar/
som icke är medh of vbi wår Christelige Religion rene. Och för/
thenstul hwilken aff Arffursterne som faller ifrån Gudz klara och rene
ord/ som vbi then Propheete och Apostoliske skrifte är författat/ så och
ifrån then rätte och oförändrade Augsburgiske Censeillon som Kop-
fer Carl then V. Anno 1550. vppå Riksdagen vbi Augsburg ofset/
anwardat bleff hwilken på Gudz ord grundat är/ Såsom och i allmål
ifrån andre föregångne löslige Handlingar och Beslut som blöte vbi
saligh Konung Gustaffs tids och sedan giorde är/ som lände först och
främst then Christelige Kyrlie/ så och then sunne och rene Religion til
vrbrotte/ och sethan tiene och hille godh Velie och Ordninga wib/
mache vbi Andelige och werldlige saker/ och icke alt thet gôr och beser/
tret/ som han kan tänke til Gudz ähre/ och then Evangeliske sunne
Religion som nu bemåle är/ befordringa lände kan/ och wår länd
Swerieland kommer til axen och wår länd/ then sunne skal hafwa sin
Arffrätt aldeles förklarad/ som honom allst effect of Arff-

19
Arfforeningen nitte borde. Therslikes så skole wår Arffurster wibh
samme Arffrätt förbröte/ icke tage sig Hustruer som är aff någon
wilfarande falsk Religion/ och annan än then som nu bemelt är/ på
thet at thet vrbrotte icke någon skilichghet i Religionen ibland
dersäterne och ofwerheten fölie må/ effect som medh Konung Sigis-
mundo i Påländ skede är/ Såsom the och icke heller skole inlåte sig i
något Gifftermål/ medh mindre än Riktsens Ständer är thet om först
witterligt/ om the kune pröfwe/ at thet är thetas F. N. och heele Rikets
gagneligt. Hwar och någon ibland Riktsens Inbyggare/ antinge the
som nu lefwe/ eller här effect koma kunne/ han wåre sig bögh eller lågh/
innan Råd eller vthan funes/ som thet til råda styrelia och hielpa wil-
le/ at någon aff wår Arffurster skule vbi någon Affgudisk eller och
anar Religion vpsödd blifwa/ an som nu bemelt är/ them wile wi och
ta och hålla för Fäderneslandzens fordrare/ och Riktsens och alles
wårco störste fördrare. Och på thet at tilfalle til sådant obestånd må i
tidsk wårda förskottet och förtagit/ så skal ingen som aff någon annan
Religion är/ an thet/ nu bemelt är/ här vbi Riket blifwe ledn/ el-
ler i något kall och ämbete brukat/ vthan såsom om Arffursterne förmåle
är/ at hwilken aff them som falla ifrån Gudz klara och saliggörande
ord/ han skal hafwe sin Arffrätt til Riket förwårkat/ Så skal oc twert
om igen then som aff Riktsens Inbyggare faller ifrån wår Christelige
Religion/ som nu bemelt är/ hafwe förwårkat siet godz vnder näste
Frender/ och förwiissas aff Riket/ på thet han icke må hafwa tilfalle
siet förgriffe at vrbrotte. I lista måtte hafwe wi och så enhälligen sam-
tyckt och of förerne/ at ingen aff Arffursterne skal komma til then Ko-
nunglige Regering som wibh ett anar Konungarike tagit hafwer/ så
som och icke heller någon Arff Konung hafwa macht wibh andre Land
och Konungarike tage/ medh mindre han altid wil wri Sverige boen-
des blifwe. To wi hafwe nogsampt både aff framsarne Handlinger så
och thet som nu förhanden är/ förnummit/ hwar skada som thet aff haf-
wer folgde/ at Sveriges Konunger hafwa wedertagit andre Land och
Konungarike. Hwarfore förbinde förplichte/ lofwe och swarie wi/ at
wi förmedels thenne wår sworne Eddh thene Arffhyldning såsom hon
erd

ord ifrån ord här vthtrycke och författat är/ så länge högte vår nådige
 vthförade Konungs och H. F. N. ächte Mantons/ så och sedhan then
 Höaborne Furstes och Herres/ Herres Johans och H. F. N. Mantons
 ächte Lijffvarfvinger förhanden och lefwandes äre/ stadige och fast/ och
 eigentalligen fullkomne och fullgöre wole/ och så länge then samma
 Konunglige och Furstelige Släkt warar/ them för wåre rätte natur-
 lige Konunger/ Furster och Herrar ifrån Limen eller Slächte/ och til
 Limen eller Slächte/ såsom i thenne Arfförrenna förmålt är/ at hålles
 och thet hees/ Lijff/ lefwerne/ Guds och all wår wålsfärd/ och alt thet wi
 äre/ wålsfärdia lefwere och döds/ muete och vndgålle och emot alle vthlåndste
 eller inlåndste Ruffiens och thetas Fiender/ som nu äre eller framdeles
 blifwa kunn/ platt ingen eller någon Nation/ Landjord högre eller lägre
 Potentater eller Ständer vndantagne/ motstånd göra och försä-
 ra wår Lijff och lefwerne wåge och wålsfärd/ och medh gerrningarne gö-
 ra och fullkomne/ alt thet som of emoot wår rätte naturlige införde
 Konunger och Herrar och wår Fädernesland/ Wom trogne Swenske
 Wåls och rättadige Vnderfater äner och barn/ och wi efter Guds
 Guds och på wår Sed och förplicheningar wåre äre skuldige och för-
 bundne. Och efter thenna dach ingen annan/ Inlåndst eller utlåndst
 (och wår måtte thet någon tids itte kan ingen vndantagne) för nå-
 re Herrar eller Konunger at taga eller befringe och om helst dem hjelpe
 at försölle/ och medh Lijff och lefwerne motstånd göra/ och så länge them
 Konunglige och Furstelige Släkt och både lefwere/ them för wåre och
 wålsfärdia naturlige och vthförade Konunger/ Herrar och Her-
 tande Potentater och wålsfärdia Ruffier och of alle samfält och sam-
 merlige hälle och wålsfärdia thet wålsfärdia hwar sin fiendstap hwar
 men eller någon hunda andra sakter/ Wemmelers frendelikt/ inblåsning
 eller fördröninga of affwälske thet ifrån många ofwälske eller beröf-
 te ställe medh wår fullt salighet/ ären Guds och all wålsfärdia fördrö-
 se. Hwar och så hände/ at någon inlåndst/ eller en Landjord eller stert
 muller i tilkommande tider/ som doch medh Guds hjälp icke stec skal
 här ifrån wålsfärdia eller stert något hälle eller stert and
 så fortwæde fördröninge/ lefwere och wålsfärdia wålsfärdia wålsfärdia

20.
 Sed och förplicheningar krafte och mache/ sådanne obestånd wålsfärdia
 wår nådige vthförade Konungs begäran/ alswarligen hjelpe at vnder-
 trycke och straffe/ och them hwar en lönligen eller vppenbarligen medh
 rådh eller dach/ huse/ hemie eller i någon måtte medh Maat/ edel/ wålsfärdia
 eller andre nödhörffter at vndsättie eller förstreckie/ rehan them medh
 Lijff/ lefwerne försölle och niderläggie/ och så starkt som of mögeligt
 är/ förrehan vthföche til hjälp komme/ Theslikes och emot alle andre v-
 låndste anstötter och ofwälsfärdia hwar så förnöde wåre/ Man hees
 Man/ wår Lijff och lefwerne/ troligen och manligen wåge och wålsfärdia.
 Wi wole och the andre wår Arffurster som til thenne Konunglige
 Regeringen icke kunne komma/ rean elliest medh Land och Låhn förse-
 de blifwa/ rehan all medel eller vthföche/ såsom wår naturlige Land-
 furster och holladhe Herrar/ trogne/ hulle och rättadige wåre och hees
 them icke annat handle eller göra/ rehan alt brödd som trogne och rätt-
 adige Vnderfater bör och plichtige äre/ theslikes Sweriges Crono och
 Konung wår tilbörliche berisambet och skuldige tiensl och plichter at be-
 wisse/ såsom trogne och thetas förplichtige och rättadige medledemot
 och Vnderfater bör. Och härwålsfärdia eller emot thenne Arfförrenna/
 ewige tillsammans sätning eller förbindelse/ wole och stolt wi platt ri-
 ingen måtte något motstånd eller genwördighet företage/ sådanne icke
 heller tilstadie/ at wålsfärdia utlåndste eller inlåndste stec skal/ rehan samfält-
 ligen både i närwårende och tilkommande tider/ sådanne Arfförrenna
 tillsagen och löffte medh alles wåres gode wilie och wpræctie händer an-
 nammat/ och thet yttermere medh gerrningarne besterme/ bestyde och
 hjelpe/ och tillsammans hälle och förwåre/ och högte H. F. N. och menige
 Ruffiens wålsfärdia/ fridh och roligheet förfordre och fremie/ all stede och
 fördarff i tids wårne/ förhindre och affwårie. Thette wi wålsfärdia thet aller-
 troligeste förrean all arge list/ stasmaal/ wofunder/ eller hwar Mennis-
 sters list och sinne thet någon tids wpræctie mår eller kan fulborde/ ful-
 göre och obrädeligen och eigentalligen hälla wole/ som wi och nu sam-
 fält och sonnerligen medh alles wår Christelige troe/ ähre/ samwet/ Lijff
 och gods/ och med thet wår besworne Sed/ til sansfärdige och ewige w-
 nesbörd/ thet bekräftige och stadfaste thet ifrån hwar en gunst/ gästwer/

Haae nise / Skolskap / wendskap / fiendskap / eller andre Menniskors be-
 wetelse / förslag eller påfund / wti någon måtte oss aff hälle eller thet isfrän
 trängie skal / oss så sant Gudh biele / igenom siet helige Euangelium.
 Och thet til ytermere wisso och högre förwarning och stadfästelse /
 at thet handling och tillsammans sätning och endrächtelige be-
 wilning / och alt annat hwad som föreskrifwit står / effter alles wäres och
 menige Kistens Råd / Ridderskaps / Biscopers / Prelaters / Ståns-
 ders / Ståders / Krigsfolks och then menige Mans öfwer heele Kiste /
 samfalte och sonerlige stättige böner / begäring och endrächtelige fulbor-
 dan och wti wårt frije wilkor onödde och otwingade / på menige Sweri-
 ges Kistes Cronas Inbyggares wälsärd / roligheet / nytto och gagnas
 wälsärd / och thet samme lofwet / sworet / tillagde / stadfast / beträff-
 tiger och bewilger hafre / låte oss alle samfalte och sonerligen som här
 nu tilstädes äro / eller warie hafre / och hwar och en för sig och sine eff-
 terkommande och arfwinger til ett ewigt wälsärd / at alt thet fast
 och obrädeligen hållas skal / alles wäres eane och bestode sampe Cap-
 tulo Ståders och Häreders Insläde och Sitt / här nedan före sät-
 te / och hafre thet medh eane händer underskrifwit. Thet emot hafwer
 wär nädige Furste och Herre / och bödige wär nädige öfwerhertter
 och Arstunster / lofwat och tillagde / at widd mact hålla förhemalte wär
 Christelige Religion / och oss thet widd bestode och föreskrif / emoot
 Doftrulens wälsärd och Menniskors påfund / churulethes then w-
 thet Menniskors wälsärd kan warde upstänke som icke kommer ef-
 terrens medh Gudh klare och rene Ord och then Augsburgiske Con-
 fession som står thet upå grunder. Theslites så wile the och hälle oss
 Sweriges bekræffne Lagh / alle wälsärdne Privilegier / oss like och
 ältre såsom sine trogne Undersäter / och til thetas och Kistens rätt / oss
 ältre såsom sine trogne Undersäter / såsom wälsärdne Swenske Arstunster
 ältre och hälle at gärd / och som thetas Furstelige rådet för Gudh och so-
 le Werlden kunne hafwa ett gott Sammet / och wti thetas Furste-
 lige rådet fullkomneligen ombetres. Datum Norrköping /
 then 22. Martij. Åhr / etc. 1604.

Kongl : Adap :
 Stadgha / giord på
 Riksdaghen wthi
 Örebro.

Åhr
 M. DC. XVII.

Tryckt i Stockholm / hos
 Hendrich Kenser /